

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת מקץ תשפ"ב
גליון 87

א לעכטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

פזת הדיבור

פניני הפרשה

"ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על היאור" (שנתיים ימים גימטריא "תשע מאות", כמספר עמדם וקיומם של "ב' הבתי מקדשות" – וגלות "בבל" ביניהם. ובהמשך הפסוק "ופרעה חלם והנה עומד על היאור", רמז על הגאולה העתידה שנאמר עליו: 'היינו כחולמים', שכל הגלויות מכונים בשם 'מצרים ופרעה' (ליקו"מ ז) וזהו לאחמ"כ: "ופרעה חלם" – 'הינו כחולמים', 'יאור' רמז ל'גאולה', שמשם החל גאולת עם ישראל, בנסים שבקעו מהיאור. ויעויין במדרש 'שוחר טוב' (תהלים יז): שלאחר החורבן מיד החלו להתפלל על בנין הבית, וזהו מיד לאחר "שנתים ימים" – "ופרעה חלם והנה עומד על היאור".

כן אפשר להוסיף על פי מאמרם: 'אין ישראל נגאלין אלא בתשובה' (סנהדרין צז), ו'בליקוטי מוהר"ן' (עט ב) 'יאור היינו תשובה, כמ"ש' (איוב כה יא) 'מבלי נהרות חבש', ששב בתשובה ובוכה על חטאיו'. וזהו "הנה עומד על היאור" רמז ל'תשובה'. גם "עומד" הוא "תפילה" אין עמידה על התפילה, דבזכות ה'תשובה' ו'התפילה' נגאלים.

ובדברי המדרש 'מד"ר יש פרשה מט) על פסוק זה: 'ויהי מקץ' קץ שם לחושך וכו' רמז על הגאולה בכאן, כדברינו.

"ויהי מקץ שנתים ימים" (מא א) אפ"ל "שנתים ימים" ר"ת "שי", ע"ד מאמרם במאמר רבי יהושע בן לוי (עוקצין פ"ג): עתיד הקב"ה להנחיל שלש מאות ועשר עולמות ומוכיח מאומרו (משלי ח) 'להנחיל אוהבי יש'. וזהו "ויהי מקץ שנתים ימים" – מקץ שנותיו וימיו של האדם – ע"י מעשיו הטובים וזכה – לשי' עולמות.

"והנה מן היאור עולות שבע פרות יפות... והנה שבע שבלים" (מא ב ה) אפ"ל דבתוך החלום מרומז ענינו של "יוסף". "פרות" רומז על "בכור שורו הדר לו" הנאמר על יוסף, ויעויין ברמב"ן עה"פ "ויקרא האדם שמות" (בראשית ב כ) דשור ופרה הם זכר ונקבה – שהם מין אחד. וכן "שבע שבלים" מרומז חלומו של יוסף – מאלמים אלמים בתוך השדה".

ומספר "שבע" רומז על "צדיק" וכמואב ב'זוהר' על הצדיק "אנת הוא שבת דכולי יומי". ו'בפרי עץ חיים' (שער ט"ו באב וט"ו בשבט): דבכל מקום 'סוד צדיק' הוא אות ז'. ויעויין ב'מדרש תנחומא', שיוסף תיקן לו בדבר חלומו, ואמר לו: לא כך ראיית וכו'. ופרעה תמה על כך, והוא שאביו מברכו "בן פרת יוסף" אל תקרא בן פרת, אלא "בן הפרות יוסף". דכל זה רמז דמהותו של יוסף הצדיק היה בדבר חלום זה.

"ותעמדה אצל הפרות על שפת היאור" (מא ג) הפרות הרעות דקות הבשר, שאכלו את הפרות הטובות, נאמר לפני כן פעמיו ליד הפרות הטובות, 'ותעמדה'. ובדבריהם (מד"ר קהלת ז) משל לכת לסטים שהיתה חבושה בבית האסורים, חתר אחד מהם חתירה אחת וברחו כולם, שנתיר שם אחד מהן ולא ברח, כיון שבא השלטון, התחיל לחבטו במקל, אמר ליה ביש מזלא, חתירתא קמך לא הוית עריק. כך לעתיד לבוא הקב"ה אומר לרשעים, התשובה לפניכם ולא שבתם. ואפ"ל דזהו לפני שהפרות הרעות – בולעים את הפרות הרעות נאמר "ותעמדה" – שהם עדיין לא אוכלים ובולעים אותם, ויהיה להם לברוח, וכל בליעתם יהיה – בזאת שהם לא ברחו.

"והנה מן היאור עולת שבע פרות יפות ומראה ובראות בשר... ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפות המראה והבראות" (מא ד)

לפנינו את הלב לפני הש"ת כמו ידד וריע ועוד לנו בגודל כוח הדיבור, כפי שמע מוהר"ת על התקרב לרבינו, בדבריו של החסיד רבי לוי יצחק בנדר ז"ל (דיבורי אמונה א): עיקר הכוח שיש באדם מעל שאר הנבראים, בעולם העשייה הוא הדיבור! הכוח היחיד שעל ידו אפשר לפעול משהו בעולם הזה, הוא הדיבור! רק על ידי הדיבור, ע"י שמדברים להש"ת ומבקשים ממנו, ורק ממנו, כמו שרבינו אמר למוהר"ת בתחילת התקרותו, שהרגיש מחסור אמתי על אף שהיה אצל הרבה צדיקים, וגם לאחר שהתקרב לרבונו, אך בכל זאת מחסורו האמיתי לא נתמלא מיד, אלא לאחר שרבינו גילה בפניו את כוח הדיבור, וכי כל ענינו הוא: שיחה בינו לבין קונו. כי כידוע כשהגיע מוהר"ת לראשונה אצל רבינו בסוף אלול שנת תקס"ב, נשאר אצלו בעיר ברסלב ומשך כל עשרת ימי תשובה, ורבינו דיבר עמו בכל יום, ומקום השיחה היה בבית המדרש, ושם בחצר בית המדרש היה איזה זיז בולט מהכותל, עליו ישבו רבנו ומוהר"ת, ורבינו דיבר ודיבר, עד שרבינו הניח ידו הקדושה על כתפו של מוהר"ת, ונענה ואמר בזה הללו מפי רבינו, חש מיד שהנה הגיע למילוי מחסורו, אויס דאס הארץ פאר השם יתברך אזו ויא פאר איין אָמְתֵן גוֹטֵן פֿרִיִינֵד' [ובנוסף על כל אלה, טוב מאוד כשמשוחחין את הלב לפני הש"ת כמו שמשוחחין בפני ידד ורע אמיתי]. כשמוע מוהר"ת את הדיבורים הללו מפי רבינו, חש מיד שהנה הגיע למילוי מחסורו, וידד ורע אמיתי. על האדם להרבות בדיבורים טובים, ודיבור זה למוהר"ת דיבר רבינו גם לנו! רבינו אומר לנו: טוב מאוד כשמשוחחין את הלב לפני הש"ת כמו שמשוחחין בפני ידד ורע אמיתי.

הדיבורים הם הכלים לקבלת השפע
הדיבורים הם כלי וכוח בידי האדם, בכוח הדיבור אפשר חלילה להזיק לעצמו, וכדבריהם (ברכות ט) שלא יפתח אדם פיו לשטן חלילה.

ומידה טובה מרובה – על כוח הדיבור שהם הכלים להשפעה הנלמד מיוסף הצדיק בפרשייתנו. וכך הם תורף דבריו (ליקוטי מוהר"ן לד): דיבורי התפילה הם הכלים שבהם מקבלים השפע הנושפע מלמעלה, כמו שכתוב 'ויברך אתכם כאשר דיבר לכם', ולפי הדיבור כן השפע, בבחינת 'רחב פיה ואמלהו', אם הדיבור בשלימות ובמלואו, היינו שהוא מקודש ומתוקן אזי יכולים לקבל בהם רוב שפע. והדיבורים של הצדיק הם בוודאי בשלימות ובמלואם, כי הצדיק הוא בחינת 'מלא פום', כי הוא זכה לבחינת מידת היסוד, כמו שכתוב 'צדיק יסוד עולם', ושם הו"ה שבספירת יסוד מנוקד במלאפ"ם, וע"כ יכול הצדיק להשפיע שפע לישראל בתפילתו, כמו שדרשו חז"ל על הפסוק 'צדיק מושל יראת אלוקים' – מי מושל בי צדיק.

זהו שפיעה אצל יוסף הצדיק 'ויוסף הוא השליט על הארץ והוא המושביר לכל עם הארץ', כי ע"י שיעמד בניסיון זכה לבחינת 'מלא פום' בשלימות, ולכן היה לו ממשלה להשפיע שפע לכל ברוחניות ובגשמיות.

הדיבור הם בחינת אם הבנים שהולכת עם האדם
ועל גודל כוח הדיבור, נוכל ללמוד מדבריו הערבים לנפש ב'קיצור ליקוטי מוהר"ן' (תורה עח): גם הדבור הוא בחינת 'אם הבנים', הינו כמו שהבנים הולכת תמיד עם בניה – אפילו למקומות המטונפים ואינה שוכחת אותם, כמו כן הדיבור הולך עם האדם תמיד אפילו במקומות המטונפים, ומזכיר אותו תמיד את השם יתברך, היינו שאפילו אם האדם מונח חס ושלום בשפל המדרגה מאוד, במקום שהוא חס ושלוש, אף-על-פי-כן על-ידי הדבור יכול להזכיר את עצמו בהשם יתברך לעולם.

שאפילו אם הוא במקום שהוא, אם יתחזק גם שם לדבר על כל פנים דיבורים קדושים של תורה ותפלה, ושיחה בינו לבין קונו, או לשוח עם רבו, או חברו ביראת שמים, יכול להזכיר את עצמו בהשם יתברך לעולם, אפילו שם במקומות הרחוקים מאד מהשם יתברך, שהם בחינת מקומות המטונפים, אפילו אם נפל למקום שנפל רחמנא לצולן, כי הדיבור אינו מניח אותו לשכוח את השם יתברך, והבן הדבר היטב מגודל כוח הדיבור, והוא עצה נפלאה ונוראה למי שחפץ באמת לבל יאבד עולמו לגמרי חס ושלוש.

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

"ויזכר יוסף את החלומות אשר חלם" (בראשית מב ט)

חלומות של מוהר"ת שסיפר לרבים!

היה זה מוהר"ת זצ"ל, שבדרך כלל לא התייחס לחלומות יותר מדי, כשהיה בא אליו אי מי לדבר על חלום, היה מוהר"ת משיבו כלאחר יד: אל תספר לי מה שקורה לך כשאתה ישן, תאמר לי מה עובר עליך בהקיע...". (בליקוטי הלכות - הלכות ראש חודש ז' מח מט ונ"ה, מאריך מוהר"ת על חלומות יוסף וכוהו לפרש חלומות של אחרים).

אולם היה מוהר"ת מטה אזנו לשמוע את חלומותיה של הצדקנית מרת אדל - בת רבינו, והיה מייחס להם חשיבות מיוחדת. כן העלה על הכתב בספר "חיי מוהר"ן את החלומות וחזיונות הרבים של רבינו בימי חייו הקדושים.

ובאשר לחלומות של מוהר"ת עצמו, הוא סיפר לאחרים רק על שנים שהשאירו את רישומם עליו, וביניהם היה זה חלום זה:

היה זה שבועות ספורים קודם הסתלקותו, בשבת חנוכה שנת תר"ה: ראיתי את רבינו אוהב בידו את הספר הנשרף (ספר שרבינו כתבו וציוה לשרפו בימי חייו) ובקשתי מרבינו שילמד עמי בספר זה. השיב לי רבינו: "עבור זה הנך כבר צריך לבוא אלי...". לאחר שמוהר"ת סיפר על חלום זה, בוא הוא נקרא לבוא אל רבינו (שכבר היה יותר משלושים שנה לאחר הסתלקותו של רבינו לגנוי מרומים), נענה ואמר: "אף על פי שרבינו אמר לי פעם "ה' עמך ואל תפחד". אעפ"כ, מיוחד אני מחלום זה" - - -

"אלוקיכם ואלוקי אביכם נתן לכם מטמון באמתותיכם" (בראשית מב כח)

הכסף שמצא רבי שמואל שפירא בכיסו!

עניות גדולה שררה בביתו של החסיד רבי שמואל שפירא זצ"ל, בלבבו הובעור עסק תדיר בעבודת השם, והשליך אחר גוו עניני עולם הזה.

אך רבי שמואל לא שכח חלילה את בני משפחתו, על אף דביקותו הגדולה כחד משרפי מעלה הביא מחיית ביתו לילדיו ולבני ביתו, בדרכי ההשגחה העליונה.

היה זה תקופה שכל יום ששי, עת היה שב מתפילתו ב"כותל המערבי", היה מוציא מכיסו שני שילינגים לזוגות, סכום יחסית נכבד שהיה בו עבור הוצאות השבת לבני ביתו.

כסף זה מנין ?

עד שהתגלה הסוד; כאשר שהה רבי שמואל ליד הכותל, היו מגיעים לשם שנים מגדולי וצדיקי הדור, הלא הם: הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל. וכן הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זצ"ל.

וראה זה פלא - שניהם יחדיו, תחבו לתוך כיסי הקפטן הירושלמי של רבי שמואל, כל אחד שילינג שלם שיהיה לו לרבי שמואל להוצאות השבת.

ורבי שמואל השקוע כל כך בעבודת קונו, אינו חש, אינו רואה ואינו מרגיש, וגם אינו יודע מי הם התורמים הנכבדים והצדיקים, שרוצים חבל ונחלה בעבודתו התמה, ומעריפים עליו שפע לכבוד שבת, שפע משנה כסף באמתחתו.

"צפנת פענח" (בראשית מא מה)

רש"י: מפרש הצפונות

מפרשים את התיבות הצפונות של "מזמור שיר ליום השבת"!

היה זה החסיד הנלהב רבי הירש לייב ליפל הידוע בעבודת קונו ויוצרו בלבבו הבורח. ובדרכי עבודתו - שח וסיפר החסיד רבי נחמן בורשטיין (בספר בצל של הרב): היה זה כשסיפר לי פעם רבי הירש לייב - בדרך אגב שבילל שבת קודש היה שב לביתו בשעה מאוחרת, ושאלתי, מה הוא עשה כל אותו הזמן והוא ענה לי בפליאה: "מה זאת אומרת? התפללתי!"

'אבל תפילת ליל שבת קצרה היא קצרה? שאלתי. 'תפילה קצרה? התבונן בי רבי הירש לייב תמה, הבה ותראה כמה עמקות יש ב"מזמור שיר ליום השבת", הוא החל לזמר את המזמור, כשמדי פעם הוא עוצר ומסביר לי כמה דברים אפשר לכוון בו.

למשל בפסוק "טוב להודות לה", אפשר לקחת את כל תורה ב' תנינא ב'ליקוטי מוהר"ן - תורה של 'מי חנוכה' המדברת מתודה והודאה, וכאן הרחיק לדבר בתורה זו.

ולדוגמא; במילים "עלי עשור עלי נבל" אפשר למצוא רמז לעשרה מיני נגינה שגילה רבינו, ב"תיקון הכללי". והפסוק "צדיק כתרם ירח" - כן ישב רבי הירש לייב ושח עמי כשעתיים וכל כולו בפנימיות "מזמור שיר ליום השבת" ו"ה' מלך".

כשסיים, שאלתי אותו: האם בכל פעם כיוונתם את כל מה שהזכרתם? 'לאו דוקא' ענה, 'בכל פעם מצאתי עצמי בכל פסוק באופן אחר, אבל התפלות מה יש לך למצוא כל כך בפרקים אלו, לכן ישבתי להראות לך כמה יש בהם'.

המשך פניני הפרשה

כשהם נאכלו על ידי הפרות הדקות, לא כתוב "בריאות בשר" רק "ותאכלנה... את שבע הפרות הבריאות". וכן בהמשך שמספר זאת ליוסף כתוב שעלו מן היאור שבע פרות "בריאות בשר", אולם כשהם נאכלו כתוב רק: "ותאכלנה... את שבע הפרות הראשונות הבריאות" בלי תיבת "בשר".

ואפ"ל דהא חלום זה הוא חלום: "את אשר האלוקים עשה" כמו שכתוב בהמשך, לכך לא נכתב שהם נאכלו כי היה להם "בשר", כאילו יש כאן דרך טבע שהם נאכלו מחמת הבשר, אלא "בריאות" לבד.

"ויהי בבקר ותפעם רוח" (מא. ח)

ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ח): הצדיקים שמקבלים את ה'רוח חיים' מהתורה מכניעים את הרוח חיים של הרשעים, וזהו "אך אפים ורב חסד", שהרוח חיים מהצדיק רב שבקדושה שהוא 'רב חסד' מכניע את הרוח חיים של עשו, שזהו "לאפים" - אלופי עשו. ע"ש.

זהו אפ"ל בכאן "ויהי בבוקר" רמז על "חסד" בחינת (זוהר מקץ ר"ג ע"א) 'בוקר דאברהם', ע"כ "ותפעם רוח", ובדברי רש"י 'מטרפיה רוחיה שנכנע רוח חיים של הרשעים על ידי הרב חסד' שמכניעו. ובהמשך דבריו גם הודה ליוסף שהימנו הרוח חיים, באמרו "הנמצא כזה איש אשר רוח אלוקים בר".

"ושם אתנו נער עבר" (מא ט)

לכאורה יש לדייק בתיבת "ושם" דלכאורה מיותר הוא, הוי ליה למימר "ואתנו", דהא מספר כבר שהיה במשמר בית האסורים. אולם אפ"ל ע"פ דברייהם (הוריות י'): 'טובתם של רשעים - רעה היא אצל צדיקים'. וזהו "שם" לשון רחוק ע"ד הפסוק 'אם אסק שמים שם אתה' ובליק"מ (ו) דיש לדעת שהוא רחוק, בחינת 'שם'. וזה טוענו דאע"ג שהיה 'אתנו' אבל הוא היה 'ושם' רחוק מאתנו.

כן אפשר לאומרה ע"ד החיוב, דאף שהיה "אתנו", אך הוא היה "ושם" מבקום מחשבתו של האדם שם הוא, ומהותו של יוסף היה רחוק מהותם הם.

"ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים" (מא טז)

ענין "נבון וחכם", ע"ד הכתוב (משלי כ"ד ג): "בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן", שעיקר בנין הבית הוא בחכמה ובתבונה.

כן אפ"ל ע"פ המובא (ליק"מ נו): 'דלפי הגדלת הדעת כן הפרנסה בנקל, וכל מי שחשב דעת ביתור, הוא ינע וטרח אחר הפרנסה ביותר'. ובאופן דיוסף היה צריך להשפיע פרנסה ושפע, והקדם לכך "איש נבון וחכם".

"וירא יעקב כי יש שבר במצרים" (מב א)

'יש ש'בר במצרים' ר"ת "שבי", רמז לרוח הקודש שנזרקה מפיו, שיוסף שבו במצרים.

"ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר" (מב ו)

אפ"ל "ויוסף הוא השליט... הוא המשביר" - ראשי תיבות גימטריא - שם הו"ה, דכל כוחו שהוא השליט והמשביר - נמשך הימנו יתברך.

"ויכינו את המנחה עד בוא יוסף בצהרים" (מגכה)

בספר 'חומת אנו' (להחיד"א) מביא בשם הרב הגדול מוה"ר יודאן צרפתי ז"ל, "ויכינו את המנחה, שהתפללו תפילת מנחה, על דרך 'הכין לקראת אלוקיך ישראל' - "כי שמעו כי שם יאכלו לחם", ואין נכנסין לסעודה סמוך למנחה עד שיתפללו".

ואפ"ל "ויכינו המנחה" גימטריא "יצחק", (עם ב' התבות) כנגד יצחק שתיקן תפילת המנחה.

ותיבת "את" אפ"ל בהקדם ע"פ דבריהם; דכל "את" שבתורה בא לרבות (בכורות ו:). ובדבריהם (ברכות ו:): לעולם יהא אדם זהיר בתפילת מנחה שהיה אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה - וב"טור" (סימן רלב) "וכשיגיע זמן תפילת המנחה יתפלל, ומאוד צריך להיזהר בה, דאמר רבי חלבו אמר רב הונא לעולם יזהר אדם בתפילת המנחה וכו', והטעם מפני שתפילת שחרית זמנה ידוע בבוקר בקומו ממיטתו, מתפלל מיד קודם שיהא טרוד בעסקיו, וכן של ערב בלילה זמנה ידוע בבואו לביתו והוא פנוי מעסקיו, אבל של מנחה שהוא טרוד בעסקיו, צריך לשום אל ליבו ולפנות מכל עסקיו ולהתפלל אותה, ואם עשה כן שכרו הרבה מאד".

וזוהו תיבת "את" לרבות את החיזוק שצריכים בתפילת המנחה.

זוית ראיה <<

"...והשם יתברך ישמח נפשך ונפשנו בשמחת קדושת חנוכה הקדושים" (מכתבי מוהר"ת)
נשמח, ונמשיך את השמחה לכל השנה!

מן הקציר ההוא יציקו הקצרים | הַנֶּר הַקָּטָן שֶׁהָאִיר לְגִדְלָהּוּ !

קָדִים יִקְרִים ! נִמְצָאִים אָנוּ בִּימֵי חֵג הַחֲנֻכָּה הַקְּדוּשִׁים, לִילֹת שְׁאָנוּ כָּל לַיְלָה מְדַלְקִים גְּרוֹת הַחֲנֻכָּה, הַגְּרוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׁעוּשִׁים לָנוּ כָּל כָּךְ טוֹב עַל הַלֵּב, אַ אֵיזָה שְׂמֵחָה וְקִדְשָׁה פְּנִימִית שְׁאָנוּ חַיִּים וּמְרִאשִׁים מְגֻרֹת הַחֲנֻכָּה.

הַבֵּה נִתְבָּנָן וְנִקְחָ קֶצֶת צִידָה מִה'גֵּר, הִיּה זֶה גִּדְלָהּוּ שְׂבָא לְחֹדֶר חֲשׂוֹךְ וְאֶפְלָ, וּמִחֲפֵשׂ שֵׁם מְשֻׁהוּ שְׂמֵאוֹד חֻשֵׁב לוֹ, אֶךְ מִפְּאֵת הַחֲשֵׁךְ אֵין הוּא יְכוֹל לְמַצֵּא אֶת הַדָּבָר שֶׁהוּא מִחֲפֵשׂ. אִם נִתְבָּנָן דְּבָרֵי - מִה שְׁגִדְלָהּוּ מִחֲפֵשׂ בְּחֹדֶר הַחֲשׂוֹךְ - זֶה נִמְצָא, אֶךְ הַחֲשֵׁךְ מִסְתִּירוֹ שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְמַצְאוֹ. וְזֶה הוּא מְדַלֵּק "גֵּר קָטָן", וְעַם גֵּר זֶה, מִיָּד הוּא מוֹצֵא מִה שֶׁהוּא חֲפֵשׂ. זוּהִי סִגְלָתוֹ שֶׁל הַנֶּר לְמַצֵּא מִה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ, מִה שְׂחֲבוּי בְּתוֹכָנוּ, אֶךְ לֹא תְמִיד אָנוּ רוֹאִים זֹאת.

אוֹר הַמְּאִיר, אֶפְלוֹ הוּא אוֹר קָטָן - זֶה כְּבֵר עוֹזֵר לָנוּ. הַרְבֵּה דְבָרִים יֵשׁ לָנוּ שְׂמֵאִירִים לָנוּ בְּחַיִּינוּ, "גֵּר ה' נִשְׁמַת אָדָם" - הַנְּשִׁמָּה הַקְּדוּשָׁה זֶה אוֹר, אִם נִשְׁמַר עֲלֵיהֶ בְּטִהְרָתָהּ, זֶה יֵאִיר לָנוּ, זֶה חֵלֶק אֱלֹוִקִי מִמֶּעַל.

"כִּי גֵר מְצוּה וְתוֹרָה אוֹר", הַמְּצוּוֹת וְהַתּוֹרָה הֵם אוֹר שְׂמֵאִירִים לָנוּ אֶת הַדְּרָךְ, הֵם אֲשֶׁר נוֹסְכִים בְּנוֹ אֶת הַתְּקוּהָ הַכֶּף מִהַחֲשֵׁךְ, טְעֵמּוֹ וְרֵאָו כִּי טוֹב הַשֵּׁם.

רְבִנוּ נִחְמָן מִבְּרִסְלָב כּוֹתֵב בְּלִיקוּטֵי מוהר"ן שְׁעַם כָּל מְצוּה וְיִהְיֶה לָנוּ גֵר שְׂנוֹכֵל לְחֲפֵשׂ אֶת אוֹצְרוֹת הַמְּלֶכֶת בְּחֵן עֵד בְּגִזְזִים וּבְאֹצְרוֹת שֶׁל מְלֶכֶת. נִזְכֵּר גֵּר קָטָן מְגַרֵשׂ אֶת הַחֲשֵׁךְ, כָּל מְצוּה כָּל חֶסֶד, כָּל דְּבָר טוֹב - נוֹתֵן לָנוּ אוֹר. וְמִי לֹא אוֹהֵב אוֹר?